

Sten Palmgren

Statsrådets svenska språknämnd

År 1960 tillsatte statsrådet en nämnd ”med uppgift att överväga åtgärder i syfte att avlägsna den bristande språkliga exakt-
het och den styvhet som förekommer i officiella översättningar till svenska samt att förenhetliga den svenskspråkiga texten i allmänna handlingar”.

Nämnden har gett rekommendationer, främst om lagspråket, och har tagit initiativ och gjort framställningar i frågor som gäller översättningsverksamheten i förvaltningen. Nämnden har dock inte sammanträtt de senaste åren. Därför väcktes tanken att inrätta en ny nämnd med fastare arbetsformer och mer preciserade uppgifter. En arbetsgrupp under ledning av Leif Sevón, chef för justitieministeriets lagberedningsavdelning, beredde frågan i fjol, och statsrådet har nu tillsatt *statsrådets svenska språknämnd*. Beslutet har publicerats i författningssamlingen (1.12.1988/1024).

Uppgifter

Statsrådets svenska språknämnd har till uppgift

- att vara ett samordnande organ i frågor som gäller de statliga myndigheternas svenska språkbruk, särskilt lagspråket,
- att arbeta för ett klart och begripligt svenskt lag- och förvaltningspråk i Finland,
- att ta initiativ och vidta åtgärder som statsrådets beslut om åtgärder för förbättrande av de statliga myndigheternas språkbruk (23.6.1982/497) ger anledning till,
- att behandla frågor som gäller utbildning och fortbildning av translatorer samt den behörighet och kompetens som krävs av dem.

Nämnden kan anordna prov och utfärda intyg för dem som ämnar söka en statlig tjänst i vilken översättning till svenska eller granskning av svenska texter hör till arbetsuppgifterna. Nämnden kan ge utlåtande om sökandena till sådana tjänster.

Arbetsmetoder

Den kanske viktigaste uppgiften för nämnden är att *samordna* översättnings- och granskningsverksamheten. Detta skall nämnden göra genom att ge ut handböcker och cirkulär. Nämndens första uppgift blir att utarbeta en ny handbok för författningsskrivning. Det är också meningen att nämnden skall ge rekommendationer i språkliga frågor, framför allt sådana som gäller gängse uttryck, termer, lagtekniska lösningar och skrivregler.

Nämnden skall också behandla initiativ i språkfrågor. Det betyder att vem som helst kan vända sig till nämnden med frågor och förslag. Självklart är att nämnden inte kommer att kunna bli ett allmänt rådgivningsorgan, men den skall dock sammanträda så ofta att svar kan fås inom rimlig tid. Nämnden förbehåller sig rätten att själv avgöra vilka frågor som tas till behandling. Det är troligt att det främst kommer att röra sig om nya termer, gängse uttryck och principiella frågor.

Mandattid och sammansättning

Medlemmarna i nämnden utses för tre år i sänder. För tiden 1.1.1989—31.12.1991 har statsrådet utsett regeringsrådet Nils *Wirtanen* (ordf.), lagstiftningsrådet Per Erik *von Bonsdorff* (vice ordf.), tf.biträdande byråchefen Simone *Alopaeus-Aarnio*, byråchefen Lars *Granlund*, lagstiftningsrådet Sten *Palmgren*, specialforskaren Mikael *Reuter*, biträdande byråchefen Elisabeth *Suomalainen* och byråchefen Ingmar *Österblom*.

Någon sekreterare har nämnden inte ännu. Till att börja med kommer nämnden att få en sekreterare med uppdraget som bisyssla, men på längre sikt behövs dock en sekreterare som kan ägna tillräckligt mycket tid åt arbetet. Det har föreslagits att en särskild tjänst inrättas. Befattningsbeskrivningen skall enligt förslaget utformas så att hälften av arbetstiden används för nämnden och hälften för översättningsarbete.

Kontakter med nämnden

Den som vill föra någon fråga till nämnden kan tills vidare lämpligen göra det genom att vända sig till någon av medlemmarna. Det är meningen att nämndens sekreterare i framtiden skall sköta kontakterna utåt. Närmare information om verksamheten kommer att ges i nämndens cirkulär.

